

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetii, 1647

De Rubricis generalibus Horarum Canonicarum. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

Iendarium erunt ferè idem, à cultu Festo.
rum dierum. Matriculam Sanctorum
vocat Radulph. propos. 17.

2 De Festis in Calendario descriptis,
quando, & quo ritu fuerint descripta, in
Proprio de tempore, & in Proprio San-
ctorum singillatim enarrabimus.

3 Ex prædictis autem Comptu, &
Calendario compositus ordinem Of-
ficij diuini perpetuum, & quām brevi-
sum, quem in calce huius operis, dan-
te Deo, dabimus pleniorē, & emen-
diatorem.

SECTIO TERTIA.

De Rubricis.

AGGREDIMVR nunc eam prouinciam, quæ propriè nostra est, expli-
candi nimirum sacras Leges, & Rubricas Breuiarij: de quibus prius in
genere, deinde in specie, ordine seruato eiusdem Breuiarij, erit agen-
dum.

SECTIONIS TERTIÆ CAP. XII.

1 De Rubricis generalibus Horarum
Canonicarum.	7 De Vigilia.
2 De Duplici Officio.	8 De Octaua.
3 De Semiduplice.	9 De Concurrentia Officij.
4 De Simplexi.	10 De Occurrentia Officij, seu de Trans-
latione Festorum.
5 De Dominica.	11 De Commemorationibus.
6 De Feria.	12 De Patrono loci, & Titulo Eccles.

1 **D**E voce, *Rubrica*, alibi diximus,
*Initio Comment. in Rubric. Mis-
salis, tomo superiore pag. 1.*

2 *Vsurpata fuit eadem vox prius in
Breuiario, quām in Missali, & reperitur
in editione Veneta Breuiarij ante annum
1550. sed Pius V. inscripsit omnes leges
Breuiarij titulo Rubricarum Genera-
lium, quod ante non fuerat factum.*

3 *Paucissimi tamen erant earum Titu-
li, nempe vndecim tantum, in prima edi-
tione iussu Pij V. hausti ē Directorio di-
uini Officij, composito à Ludouico Ci-
coniolano Regularis Observantie sub
Paulo III, qui & Directorium approba-
uit.*

4 *Rubricarū additio, detractio, muta-
tio prohibentur in Bulla Pij V. in his
enim est formula data precandi in Bre-
uiario, quare, si notabiliter Officio diui-
no iniuriam facis in Observantia Rubri-
carum substanciali Officij, grauiter pec-
cas; non ita in accidentarijs accedit Ru-
bricis, puta si sedens recites, quæ flexis
genibus iubentur dici, in oratione priua-
ta. secus esse posset in publica, si absque
causa fiat, aut cum aliorum offenditione.*

Suar. tomo 2. de relig. lib. 4. cap. 27. num. 2.

& alij apud Bonac. disp. 1. quest. 3. punc. 6.

num. 1. C. 2.

5 *Divido nunc Rubricas in tres par-
tes, quas prosequar in proximis, & di-
stinctis Sectionibus. aliae spectant ad to-
tum integrū Officium; quod est vel Du-
plex, vel Semiduplex, vel Simplex, vel
Dominicale, vel Feriale, vel de Vig. vel
de Octaua, vel de Officio S. Mariæ in
Sabb. vel pro Officio Commemor. ha-
bet, vel concurrit cum alio, vel Occurrat,
ita ut alterius accidat Translatio: de qui-
bus*

bus agitur in Breu. primis vnde decim Titulis, seu Capitibus. Alię continent ritus proprios maiorum partium, hoc est, Horarum, Officijs, de quibus a tit. 13. usque ad 18. inclusuę, Matutini scilicet, Laudum, Primæ, Tertiæ, Sextæ, Nonæ, Vespa. & Compl. Alię denique versantur circa partium partes, ex quibus ipse met Hore componuntur, nempe Oratio Dominica, Salutatio Angelica, Symbolum Apostolorum, Initium Horarum, Intitatorium, Hymni, Aniphonæ, Psalmi. Cantica, Versus, Absolutions, Benedictiones, Lectiones, Responsoria, Capitula, Orationes, Hymnus Te Deum, Simbolum Athanasij, Preces, Suffragia Sanctorum, Antiphonæ Beatae Mariæ finales, de quibus in Rubricis Breuiarij à tit. 19. ad tit. 36.

De Duplici Officio. Cap. II.

Varietas Officij, & Festorum in-
de est, quia stella secundum
Apostolum differt à stella in claritate; &
quia ex Dionis. Areopag. Ecclesiastica
Hierarchia representat aliquiditer in-
fuis actionibus cœlestem Hierarchiam,
in qua sancti secundum meritorum di-
uersitatem disponuntur; ideo ad hoc re-
presentandum varietas Officiorum di-
uersorum in Ecclesia reperitur. Hæc
Durand. in Ratio lib. 7. cap. 1.

2 Hæc vox: *Duplex apud Durand. loco cit.* habetur. apud antiquiores non habe-
tur; & ex eodem Durand. significat, An-
tiphonas in Officio duplicati, hoc est in-
tegras recitari ante, & post Psalmos.

3 Diuidit ibid. Dur. in Duplex in to-
tum, & in duplex simpliciter; illud mai-
us, & hoc minus ibidem appellat: quod nos hodie dicimus, Duplex prime, & secundæ classis ex una parte. & Du-
plex per annum ex altera parte. Sed in
Recognitione Clementina Breuiarij ad
maiorem distinctionem instituta sunt
quatuor genera Duplicium Festorum;
primum, quod dicitur Primæ classis;
alterum, Secundæ classis; tertium,
quod appellatur Maius per annum;

D. Bagth. Gauant. Tom. II.

quartum, Minus per annum.

4 Primæ classis sunt, Nativitas Domini, Epiphania, Pascha Resurrectionis cum tribus præcedentibus, & duobus sequentibus diebus, quod & habet Durand. lib. 7. capit. 1. & de triduo quidem præcedente Pascha rationem reddit Rupertus lib. 5. de diuinis Officijs capit. 24. ob exequias solemnies Christi demortui. Ascensio Domini, Durand. lib. 7. capit. 1. Pentecostes cum duobus sequentibus, Durand. ibidem. Festum Corporis Christi, ex decreto Urbani IV. Nativitas Sancti Ioannis Baptiste, Festum Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, Assumptio Beatæ Virginis Festum Omnis Sanctorum, de quibus dicemus in Proprio Sanctorum. Dedicatio propriæ Ecclesie, Durandus loco citato. Patroni Festum, vel Tituli Ecclesie, quod innunt Micrologus capit. 43. & Radulphus propos. 17. sunt igitur Festa in Ecclesia vniuersali, numero 18. primæ classis duplicita.

5 Secundæ classis sunt Circumcisio Domini, Festum Sanctæ Trinitatis, Purificatio, Annunciatio, Nativitas Beatæ Virginis, Natalitia duodecim Apostolorum; hoc est, de numero duodecim, Festa Euangelistarum, Inuentio Sanctæ Crucis (quod fuit additum huic classi à Clem. VIII.) Festum Sancti Laurentij, Dedicatio S. Michaelis Archangeli, de quibus in Proprio Sanctorum. Quibus adde Festa SS. Stephanii, & Innocentium, que in ista suo loco probabimus, hæc igitur Festa num. 22.

6 Duplicia maiora per annum, quæ, ut dicemus, integras habent Vespertas in concursu cum alijs Duplicibus minoribus, sunt hæc; Transfiguratio Domini, Exaltatio Sanctæ Crucis. Festum Niuis, Visitatio, Præsentatio, Conceptio Beatæ Mariæ, Apparitio Sancti Michaelis, Cathedra Sancti Petri utraque; Festum eiusdem ad Vincula, Conuersio Sancti Pauli, Festum Sancti Ioannis ante portam Latinam, Sancti Barnabæ Apostoli, Dies Octava Epiphanie, Dies item Octaua Corporis Christi, & Ascensionis eiusdem

B item

